این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

بسم الله الرحمن الرحیم

موضوع اقدام پژوهی :

چگونه توانستم مشکل یادگیری دانش آموزان در درس جغرافیای کلاس چهارم ابتدایی را در بخش نواحی آب و هوایی ایران برطرف سازم .

اقدام پژوه :

زهرا جهانی

پست سازمانی :

آموزگار

مدرسه ابتدایی امّت

شماره پرسنلی :

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۳۰۹۹۷۶۳۰

تابستان ۱۳۹۴

فهرست مطالب

چکیده: ۳

مقدمه: ۴

۱ـ موضوع یا عنوان مشکل: ۵

۲ـ بیان مسئله (توصیف موقعیت آموزشی) ۵

۳ـ جمع آوری اطلاعات (شواهد۱) ۶

۴ـ تجزیه و تحلیل داده ها: ۷

۵ـ انتخاب راه حل موقت: ۸

۶ـ اجرای طرح و نظارت بر تغییر پیشنهادی: ۸

۷ـ جمع آوری اطلاعات (شواهد۲): ۱۰

۸ـ ارزشیابی و نتیجه گیری: ۱۱

منابع و مآخذ: ۱۲

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

چکیده:

یکی از مشکلاتی که بنده به عنوان آموزگار پایه چهارم با آن برخورد داشتم مشکل دانش آموزان در یادگیری درس جغرافیا در بخش آب و هوای نواحی ایران بود .

من سعی کردم طی مطالعات ، بررسی ، نظرخواهی های مختلف و گردآوری اطلاعات تلاش خود را در جهت رفع این مشکل قرار دهم . در این راه از اولیای مدرسه ـ همکاران ، دانش آموزان کمک گرفتم . روش های مختلفی را یادداشت کردم و به کتب زیادی مراجعه نمودم تا با توجه به مطالب گردآوری شده و تغییر آنها از میان راه حل ها ، یکی را انتخاب کرده و در کلاس اجرا نمایم بنابراین تلفیقی از روش های (همیاری ـ ایفای نقش) را انتخاب کردم و با گروه بندی شاگردان کلاسم و ایجاد محیطی مناسب در فضای باز مدرسه با نوع آب و هوا در گروه و ملبس کردن دانش آموزان به شرایط آب و هوایی آن نواحی در گروه و دادن نقش به هریک از اعضای گروه همراه با بیان خصوصیات آن نواحی از روی پلاکاردها و نقشه نواحی آب و هوایی ایران که در پیوست آمده

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

است این کار انجام شد و نتایج حاصل از آن بسیار رضایت بخش بود این رضایت مندی در گفته ها و رفتار دانش آموزان و اولیای آنها و همکاران هم پایه و کارکنان مدرسه به خوبی نمایان بود.

www.asemankafinet.ir

مقدمه:

یک معلم موفق و پژوهشگر باید نقاش باشد تا چهره ی زیبای دانش آموز را در ذهن دلش نقاشی کند ـ باید خطاط باشد تا به زندگی خط خورده بعضی از دانش آموزان شکل بدهد ـ باید شاعر باشد تا زندگی شاگردان خود را به بهترین نحو بسراید ـ خیاط باشد تا درزهای روح و دل پاک و کوچک کودکان را ترمیم کند ـ باید نسیم باشد تا از اشتباهات کودکانه شاگردان خود با مهربانی و ملایمت بگذرد ـ باید شبنم باشد و قطرات مهر را بر گل روی کودکان بپاشد ـ باید باران باشد تا پاکی را به شاگردان خود بیاموزد و باید. . .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

اینجانب زهرا جهانی پانزده سال است که در پایه چهارم ابتدایی تدریس می نمایم . بنده این پایه را با علاقه فراوان تدریس می کنم و هرساله در تدریس درس جغرافیا از کتاب تعلیمات اجتماعی ، فصل نواحی آب و هوایی ایران متوجه می شوم که دانش آموزان در یادگیری این فصل دچار اشتباه می شوند و مطالب را طوطی وار حفظ می کنند و در تفهیم خصوصیات سه ناحیه ی آب و هوایی ایران دچار مشکل می شوند . مسلم اینکه شروع هر کاری عاری از نقص نخواهد بود اما امیدوارم با نظرات اصلاحی استاد محترم نواقص و اشکالات برطرف و نقاط قوت تقویت شوند.

۱ـ موضوع یا عنوان مشکل:

چگونه می توانم به عنوان معلم کلاس چهارم ابتدایی مشکل یادگیری دانش آموزان را در درس جغرافیا در مورد نواحی آب و هوایی ایران برطرف کنم؟

۲ـ بیان مسئله (توصیف موقعیت آموزشی)

اینجانب ام کلثوم قادری آموزگار پایه چهارم ابتدایی شاغل در دبستان شهید باهنر واقع در شهرک قراملک ناحیه ۲ تبریز همه ساله هنگام تدریس درس جغرافیا درباره نواحی آب و هوایی ایران متوجه مشکل یادگیری دانش آموزان در این مبحث بودم که:

۱ـ دانش آموزان در تفهیم مطالب این درس دچار مشکل می شوند.

۲ـ مطالب سه ناحیه را نمی توانند با خصوصیات هر ناحیه در ذهن خود جایگزین کنند و مجبور به حفظ مطالب به صورت طوطی وار می شوند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

با توجه به اینکه مهم ترین مسئله در آموزش این درس تشخیص آب و هوای سه ناحیه ایران است با خصوصیات جداگانه . طبق سنوات گذشته در اولین جلسه از تدریسم از دانش آموزان خواستم که هر قسمت را یاد بگیرند و به صورت داوطلب و به حالت کنفرانس در کلاس ارائه دهند و سپس جمع بندی مطالب را خودم انجام دهم اما متأسفانه مانند سالهای قبل دیدم که دانش آموزانم نمی توانند آنچنان که باید و شاید مطالب را ارائه دهند و به یاد بسپارند و اطلاعات ارائه شده توسط آنها حفظی می باشد و زودتر فراموش می شود چراکه با پرسش هایی که انجام می دادم اکثر دانش آموزان خیلی ناقص و یا اشتباهی جواب می دادند ، تصمیم گرفتم که مشکل را حل کنم به صورتی که دانش آموزانم بتوانند به سطح مورد انتظار آموزشی برسند و مهارت لازم را همراه با توانایی در یادگیری کسب کنند.

۳ـ جمع آوری اطلاعات (شواهد۱)

در این مرحله از کار تصمیم گرفتم که اطلاعات لازم را از منابع مختلف تا آنجایی که می توانم جمع آوری نمایم . اول به سراغ همکارانم در جلسه هم پایه رفتم و برای روشن کردن وضع موجود و گرفتن راهکارهای احتمالی مطالبی را جمع آوری کردم.

پیشنهاد همکارانم (همکاران هم پایه آموزشی) تدریس به صورت همیاری بود.

دوم به سراغ سایر همکاران در جلسه شورای آموزگاران رفتم که قریب به اتفاق نظر دادند که تدریس به صورت ایفای نقش باشد.

سوم به سراغ مدیر مدرسه رفتم تا تجربیاتی که از بازدیدهای کلاسی دارد و یا از تدریس های همکارانم در سالهای گذشته دارد را در اختیارم قرار دهد که توصیه ایشان استفاده از وسایل کمک آموزشی بود.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

چهارم به کتب های گوناگون و روش های تدریس مراجعه کردم و مطالبی را در حول و حوش کارم جمع آوری کردم.

از میان راه حل های ارائه شده ، یافتن یک راه حل آسان و عملی و در عین حال دقیق نیاز به بررسی و دقت فراوان داشت چراکه باید راهکار و راه حلی را انتخاب می کردم که در عین دقیق بودن آسانتر و عملی تر باشد.

٤ـ تجزیه و تحلیل داده ها:

در این مرحله با بررسی و تحلیل داده های جمع آوری شده مشخص شد که اکثریت دانش آموزان به صورت همیاری نمی توانند به صورت مطلوب به سطح مورد انتظار برسند و این نقص موجب می شود که فراگیران ضعیف نتوانند عملاً مطالب را یاد بگیرند زیرا در کار گروهی اکثراً سرگروه ها یا دانش آموزان زرنگ فعالیت می کنند و دانش آموزان ضعیف فقط برچسب همکاری را در گروه دارند و در یادگیری و . . . نقش آن چنانی ندارند .

همچنین به این نکته پی بردم که استفاده از وسایل کمک آموزشی در این درس کارایی چندانی ندارد و تنها تصاویر و نقشه نمی توانند گویای مطالب باشند.

سومین داده را در کلاس درس اجرا کردم و به دانش آموزان نقشی دادم تا بر حسب وظایف خودشان مطالب را به صورت نمایشی اجرا کنند و بیان نمایند ولی در حین اجرای طرح مشاهده کردم که باز مطالب آنچنان باید و شاید جلب رضایت خاطرم را فراهم نیاورد.

فکر کردم که باید از میان این داده ها جمع بندی کرده و یک راه حل منطقی را کشف نمایم به نظر بنده موارد گفته شده مهم ترین تناقض ها بودند.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۵ـ انتخاب راه حل موقت:

در این مرحله از کار مهم ترین مسأله ، ارائه راه حل یا راه حل های مناسب برای رفع و از بین بردن تناقض های موجود می باشد . اینجانب بعد از بررسی راه کارهای موجود در مرحله سوم تحقیق و همچنین با اندیشیدن در مورد سطح و قدرت یادگیری دانش آموزان در این مقطع یک روش عملی و در عین حال صحیح و درست برای رسیدن به تغییر مورد نظر انتخاب کردم و جرقه ای در ذهن من زده شد

در این روش تلفیقی از روش های همیاری و ایفای نقش را انتخاب کردم که این طرح به معرض دید همکاران نقاد گذاشته شد و آنها در زمینه عملی بودن طرح مسئله را تأیید نمودند.

٦ـ اجرای طرح و نظارت بر تغییر پیشنهادی:

در این مرحله از تحقیق تلاش کردم داده ها و راه حل های جدید را به کار بندم و ببینم که تا چه اندازه در روند و پیشرفت یادگیری دانش آموزان مؤثر شده است و پیش بینی های عملی کار را پیش بردم و تلاش کردم از همان آغاز بر چگونگی پیشرفت کار نظارت داشته باشم که این کار موجب می شود ضمن پیگیری پیش بینی های انجام شده در صورت لزوم ، تغییرات لازم را در عمل به وجود آورم . لذا گروهبندی کلاس را همراه با تلفیقی از روش همیاری و ایفای نقش را اجرا کردم در این فعالیت دانش آموزان آموزش های لازم را در گروه با تمرین و تکرار و هم آواز شدن با آنها و در نهایت مهارت های لازم را کسب نمودند.

دانش آموزان را با توجه به شناختی که از نظر سطح یادگیری و توانمندی و همکاری داشتند به سه گروه تقسیم کردم:

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۱ـ گروه کاری ناحیه آب و هوای خزری

۲ـ گروه کاری ناحیه آب و هوای گرم و خشک

۳ـ گروه کاری ناحیه آب و هوای سرد و کوهستانی

به دانش آموزان یک هفته قبل از تدریس سفارش کردم که وسایل لازم را برای ایجاد شرایط آب و هوایی تهیه کنند از جمله لباس مخصوص آن ناحیه ، چتر ، پنکه دستی و. . .

نقشه نواحی آب و هوایی ایران را ترسیم و آماده کردم (به پیوست آمده است) مطالب مهم هر ناحیه را جداگانه در کاغذهای با تایپ کامپیوتری و گیرا و جذاب آماده نمودم (به پیوست نمونه ای آمده است) و آن را به صورت پلاکارد درآوردم ـ تصاویری از مناظر هر ناحیه را تهیه نمودم (به پیوست نمونه ای آمده است) و به صورت پلاکارد آماده کردم ، در حیاط مدرسه سه فضای متفاوت با شرایط اقلیمی مخصوص به خود را ایجاد کردم به عنوان مثال در ناحیه آب و هوای خزری ، گروه این ناحیه لباس های معمولی بر تن کرده و چتر داشتند و با آب پاش باران نیز بر سر آنها می بارید و در حالی که پلاکاردها را در دست داشتند هرکدام مطالب خودشان را می خواندند و دیگران هم گوش می دادند.

در گروه کاری ناحیه آب و هوای سرد کوهستانی در حالی که دانش آموزان لباس پشمی پوشیده بودند از پوتین ، شال ، کلاه ، دستکش ، پالتو بر تن داشتند در کنار بخاری نشسته بودندو برف مصنوعی ایجاد شده بود و دانش آموزان با پلاکاردهایی که در دست داشتند هرکدام مطالب خودشان را می خواندند و دیگران هم گوش فرا می دادند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

در گروه کاری ناحیه آب و هوای گرم و خشک در حالی که دانش آموزان لباس نازک و تابستانی بر تن داشتند و پنکه هم روشن بود از بادبزن استفاده می کردند و مطالب خودشان را با پلاکاردها می خواندند و دیگران هم گوش فرا می دادند.

به صورت عملی هر گروه ایفای نقش کردند . کاملاً در شرایط آب و هوای آن ناحیه قرار گرفتند.

۷ـ جمع آوری اطلاعات (شواهد۲):

به کتاب های روش تدریس و راهنما معلم مراجعه کردم و بعد از مطالعه روش های تدریس ، همیاری ، و ایفای نقش را به صورت تلفیقی برای خودم استخراج نمودم.

بعد از مدتی متوجه موفقیت هایی در امر یادگیری دانش آموزان شدم و با بررسی نتیجه امتحان نمره قبلی و نمره آزمون ماهانه مشاهده شد که دانش آموزان به موفقیت هایی دست یافته اند و مطالب را با همدیگر قاطی نمی کنند و به سوالات هر ناحیه آب و هوایی تسلط کافی دارند و سوالات این فصل را به راحتی پاسخگو هستند .

با تغییر نمرات دانش آموزان ، در جلسه شورای آموزگاران روش ارائه شده مورد تأیید قرار گرفت و رضایت اولیا نیز نشان از موفقیت فرزندانشان بود و خود دانش آموزان اصرار داشتند که دروس دیگر را هم به همین روش تدریس کنیم و یا اینکه دوباره همین طرح را اجرا کنیم.

خاطرنشان کنم که بعد از مراجعه به کتب روش های تدریس دوباره به سراغ همکارانم رفتم و روش تلفیقی (همیاری ـ ایفای نقش) را بیان نمودم و نظرات آنها را یادداشت کردم.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۸ـ ارزشیابی و نتیجه گیری:

این طرح تحقیق و پژوهش توانست قسمتی از مشکلات بنده را در امر آموزش حل کند و پس از تلاش های مستمر و اجرای فنون مختلف و اجرای کلیه ی مراحل و مراجعه به کتب گوناگون ، دانش آ»وزانم توانستند در یادگیری نواحی آب و هوایی ایران دچار مشکل نشوند که این نتیجه بعد از آزمونی که به عمل آمد مشخص شد که ۹۵ـ۹۰ درصد از دانش آموزان به سوالات این بخش از کتاب جغرافیا پاسخ درست داده اند در حالی که قبلاً حدود ۵۰ـ۴۰ درصد از دانش آموزان به سوالات می توانستند پاسخ درست بدهند و همچنین بعد از نتایج امتحانات نوبت اول این درصد در اوراق امتحانی دانش آموزان نمایان بود پس معلوم شد که شیوه مؤثر بوده و دانش آموزان مطالب را یاد گرفتند و می توان مطالب را با کمی تغییرات در دروس مشابه به کار برد و اجرا کرد .

برای درمان مشکلات به طور مؤثر و موفقیت آمیز باید اصولی رعایت شود:

۱ـ هر مشکل با توجه به شناخت دقیق علت ها درمان پذیر است و تا علل مشکل مشخص نشود ارائه درمان ممکن نخواهد بود.

۲ـ درمان باید گسترده و همه جانبه باشد.

۳ـ درمان باید توسط متخصص انجام گیرد.

۴ـ درمان باید پیگیری شود.

خدایا از لطف تو سپاسگزارم.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

منابع و مآخذ:

۱ـ قاسمی ، پویا ، اقبال ـ جزوه درسی مربوط به دوره اقدام پژوهی

۲ـ قاسمی ، پویا ، اقبال ـ معلم پژوهنده کیست؟

۳ـ فراهانی ، مهدی ـ چیستی و چرایی در پژوهش

۴ـ حائری زاده ، خیریه بگیم ـ یادگیری از طریق همیاری ـ ایفای نقش

۵ـ اسکات ، جوانا ، و همکاران ـ یادگیری مشارکتی ـ ترجمه محمد امینی و منصور مرعشی

۶ـ سیلور جی گالن ـ برنامه ریزی برای تدریس و یادگیری بهتر ـ ترجمه غلامرضا خویی نژاد

۷ـ کتاب تعلیمات اجتماعی سال چهارم ابتدایی

www.asemankafinet.ir